

SVIJEST O VLASTITOJ SMRTNOSTI KAO MOTIVACIJSKI ČIMBENIK U BRIZI O VLASTITOM ZDRAVLJU I ZDRAVLJU DRUGIH KOD UČENIKA MEDICINSKE ŠKOLE DUBROVNIK

Uvod

Smrtnost je bitna odrednica našeg življenja, te se zato smrt dokle god živimo i znamo da živimo ne može izbrisati iz svijesti o životu.

S obzirom na svijest o vlastitoj smrtnosti, čovjek se, nalazi pred problemom kako želju za življenjem uskladiti sa znanjem o ograničenosti ovog života.

Cilj je istražiti pitanje može li svijest o vlastitoj smrtnosti djelovati kao motivacijski čimbenik u brizi o vlastitom zdravlju i zdravlju drugih ljudi. Istraživanje provedeno na našem uzorku predstavlja doprinos proučavanju i boljem razumijevanju konstrukta pozitivnog odnosa prema životu.

Glavna hipoteza istraživanja:

Svijest o vlastitoj smrtnosti djeluje kao motivacijski čimbenik u brizi o vlastitom zdravlju i zdravlju drugih ljudi.

Sporedna hipoteza istraživanja:

Određena razina svijesti o vlastitoj smrtnosti određuju čovjekovo ponašanje prema sebi i prema drugima

"Ples sa smrću može biti ošaljiv, ali elegantni pomak k dobrom životu", studija "Personality and Social Psychology Review" (4).

Martin Heidegger

....., čovjek je svjestan sebe jer je svjestan svoje smrtnosti, odnosno mi smo svjesni sebe jer osjećamo tjeskobu u odnosu spram smrti" (3)

Materijali i metode

Uzorak ispitanika:

Učenici srednje Medicinske škole Dubrovnik
N=237

Metode istraživanja:

Upitnik Stavova o smrti

je semi-strukturirani upitnik valjan za otkrivanje razine svijesti o smrti kod srednjoškolaca. Uz svaku tvrdnju ispitaniku je ponuđena Likertova skala s 5 ponuđenih stupnjeva. (1 - nikad, 2 - rijetko, 3 - ponekad, 4 - često, 5 - uvijek). Upitnik se sastoji od 158 tvrdnji. Ispitanici Likertovom skalom određuju jačinu značenja određenog pitanja. Posljednje pitanje odnosi se na poredak tvrdnji prema njihovoj važnosti

Kriterije uključivanja: 237 učenika srednje Medicinske škole u Dubrovniku, oba spola, dobna skupina od 15 do 20 godina.

Kriterije isključenja: Učenici koji nisu u mogućnosti pristupiti istraživanju zbog svog izostanka s nastave.

Sastav pokusne skupine: Jedna skupina ispitanika koju čine učenici Medicinske škole Dubrovnik.

Sastav kontrolne skupine: Nema

Analiza podataka:

Kolmogorov-Smirnov test (K-test)
Mann Whitney Test

Marija Čupić, mag.med.techn.
Medicinska škola Dubrovnik

REZULTATI

Razlike u stavovima o smrtnosti ispitanika različitog spola (N=237)

		N	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann Whitney	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig. (2 tailed)
Stavovi o smrtnosti	Muški	29	119,66	3470,00	2968,000	24496,000	-.097	,922
	Ženski	208	118,34	24496,00				
	Ukupno	237						

Razlike u stavovima o smrtnosti ispitanika s obzirom na dob (N=237)

	Razred	N	Mean Rank	Medijana	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Stavovi o smrtnosti	Prvi	52	132,54	178,5000	10,259	4	0,036
	Drugi	55	126,04	172,0000			
	Treći	57	97,99	162,0000			
	Četvrti	48	128,63	177,0000			
	Peti	25	102,32	166,0000			
	Ukupno	237					

Razlike u stavovima o smrtnosti ispitanika s obzirom na razred (N=237)

	Dob	N	Mean Rank	Medijana	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Stavovi o smrtnosti	15 god.	12	149,67	181,0000	7,441	5	0,019
	16 god.	60	118,34	173,0000			
	17 god.	59	123,47	170,0000			
	18 god.	39	101,60	163,0000			
	19 god.	46	127,10	178,0000			
	20 god.	21	100,12	166,0000			
	Ukupno	237					

Zaključak

Ne postoje statistički značajne razlike sume bodova muških i ženskih ispitanika na skali stavova o smrtnosti.

Razina svijesti o smrtnosti ispitanika iz različitih razreda srednje škole značajnije se mjenja u višim razredima.

Stavovi o smrtnosti kao motivirajućem čimbeniku brige o zdravlju i životu ispitanika različitih zanimanja, bitno su različiti.

Literatura

1. Arambašić, L., "Gubitak, tugovanje, podrška" Naklada Slap, Jastrebarsko, 2005.
2. Bajsčić, V., "Egzistencijalno-psihološki vid smrti" 1983; Hrcak.srce.hr.
3. Buljan, Flander, G., prof. dr. sc. "Adolescencija - izazovi odrastanja", Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba, Zagreb, 2013.
4. Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Hogarth Press, Vol. IV. London, 1953.
5. Crockett, L. J., Raffaelli, M. i Moilanen, K.L. (2003). "Adolescent Sexuality: Behavior and Meaning." U Adams, G.R. i Berzonsky, M. D., Blackwell Handbook of Adolescence (str. 371–392). Malden, MA: Blackwell Publishing
6. M. Douglas (1977.), Rules and Meanings: the Anthropology of Every Day Knowledge, Penguin Books, New York
7. How Children and Teens Conceptualize Death and Dying", Mane Support, 2012.
8. Kastenbaum, R. "Children and Adolescent's Understanding of Death", 2009.
9. Maurer, Adah, "Maturation of Concepts of Death" British Journal of Medicine and Psychology, 1996.
10. Miljković, D. "Zdravlje i subjektivna dobrobit", Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, sv. 7, 2013.
11. Nagy, M. "The child's View of Death", In Herman Feifel ed., The Meaning of Death, New York, 1959.
12. Opie, I., and Opie, P.; "Children's Games in Street and Playground", Oxford University Press, London, 1969.

Pohvala svim učenicima Medicinske škole Dubrovnik koji su sudjelovali u ovom istraživanju.

Mentor

doc.dr.sc. Slavica Kozina

Mostar, 2019.